

Vanhusneuvoston aloite vanhusneuvoston edustajan läsnäolo- ja puheoikeudesta hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakuntaan

Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) säädetään, että kansalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on sekä kunnan (lain 6 §) että hyvinvointialueen (lain 7 §) tehtävä. Kuntalain (410/2015) mukaan kunnan perustehtävä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HYTE) on toimintaa, jonka tarkoituksena on terveyden ja toimintakyvyn lisääminen sekä terveysongelmien ja väestöryhmien välisten terveyserojen vähentäminen. Valtionosuuden lisäosa eli Hyte-kerroin on kannustin, jonka mukaan kuntien valtionosuuden suuruus määräytyy osittain niiden tekemän terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön mukaan. Parhaimmillaan kunnan kaikki sektorit ovat mukana tässä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä ja toimintaa kehitetään jatkuvasti. Raisiossa HYTE-toiminta kanavoituu suurelta osalta hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakuntaan.

Raision vanhusneuvoston toimintasääntö (1 § Tarkoitus) määrittelee kuntalakiin (27 §) perustuen:

”Vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.” Eläkeläisjärjestöt ovat vanhusneuvoston yhteistyökumppaneita ja niillä on merkittävä rooli iäkkäiden ihmisten hyvinvoinnin tukemisessa.

Edellä mainittujen seikkojen perusteella vanhusneuvosto ehdottaa, että vanhusneuvoston edustajalle myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan kokouksiin.

Ehdotettu käytäntö on toteutettu useissa kunnissa sekä seudullisesti että koko valtakunnan tasolla.

Raisiossa 8.12.2025

Raision vanhusneuvosto